

Ifl. adresseliste

Trondheim 2. desember 2015

Vår ref.: 2015/16423/lg

Deres ref.:

Muligheter for innspill til vurderingsmetode av fremmede arter

Artsdatabanken kommer i løpet av 2016/17 til å gjennomføre en ny risikovurdering av fremmede arters økologiske påvirkning på norsk natur. Dette arbeidet vil lede frem til en revidert fremmedarts- og svarteliste i 2017. Kriteriesettet og metodikken som ble brukt i 2012, har blitt gjennomgått og revidert. Før den endelige versjonen av kriteriesettet og veilederen blir gjort tilgjengelig for ekspertgruppene som gjennomfører selve risikovurderingen, åpner Artsdatabanken for innspill til metodikken. Vi henvender oss derfor til ulike sluttbrukere av produktet.

Som grunnlag for innspillene legger vi ved en foreløpig versjon av veilederen. Denne veilederen skal hjelpe ekspertgruppene i arbeidet med risikovurderingene og er derfor skrevet med ekspertgruppenes praktiske behov i bakhodet. Dermed vil ikke alle deler av veilederen være like relevante for sluttbrukerne. Vi legger likevel ved hele veilederen, slik at alle trinnene i vurderingsprosessen blir transparente. Denne blir også tilgjengelig på vår nettside.

En kort oversikt over innholdet kan hjelpe å identifisere de relevante delene av veilederen:

- Kapittel 1 gir noe bakgrunnsinformasjon som historikk og generelle føringer.
- Kapittel 2 inneholder sentrale definisjoner og avgrensningene for risikovurderingen.
- Kapittel 3–5 inneholder beskrivelser av FremmedArtsBasens innleggingsløsning, noe som antagelig er mest relevant for ekspertgruppene som skal gjennomføre risikovurderingen. Kapitlene handler om innleggingen av (3) generell artsinformasjon, (4) informasjon relatert til berørte naturtyper og (5) selve risikovurderingen.
- Kapittel 6 og 7 gir en kortfattet oversikt over endringer og en liste med ordforklaringer.
- Appendiks I beskriver den gjeldende versjonen av kriteriesettet.
- Appendiks II gir en detaljert begrunnelse for endringene i kriteriesettet fra 2012 til 2017.
- Appendiks III viser den internasjonale kategoriseringen av spredningsveier.
- Appendiks IV forklarer håndteringen av naturtyper i FremmedArtsBasen.

For de fleste brukere vil antagelig appendiks I og II og kapittel 2 og 5 være de mest relevante. Vi fremhever her noen av de viktigste endringene som har skjedd sammenlignet med metodikken i 2012:

- 1) **Definisjoner** og **avgrensninger** er stort sett de samme som ble brukt i 2012, men har blitt litt mere presis. Denne gang er det mulig å risikovurdere et utvalg av regionalt fremmede arter. Relevant kapittel: 2.
- 2) Kriteriesettets grunnstruktur og intensjon er uforandret, men noen **kriterier/terskelverdier** er oppdatert eller justert. Ekspansjonshastighet, som erstatter spredningshastighet, har fått en helt ny definisjon (B-kriteriet) og vil også få nye terskelverdier (disse må først gjennomgå grundig testing og er derfor foreløpig uavklart). Relevant kapittel: appendiks I (og II).
- 3) All ekspansjon av fremmede arter og alle effekter på stedegne arter blir vurdert for hele Norge med bare to unntak: forekomster/effekter innendørs og på produksjonsarters produksjonsareal. **Sterkt endret natur** (som definert i Natur i Norge) blir bare ekskludert ved vurderingen av effekter på naturtyper. Relevant kapittel: 4 og appendiks IV.
- 4) Store **regionale forskjeller** i ekspansjonsevne eller økologisk effekt skal bli synliggjort. Risikokategorien vil fremdeles bygge på den største rapporterte ekspansjonshastigheten og effekten, men landsdeler med lavere risiko vil bli identifisert. Relevant avsnitt: 5.0.
- 5) **Usikkerhet** skal ikke lenger angis som svar på et enten/eller-spørsmål, men skal i størst mulig grad kvantifiseres i form av intervaller. Hovedvurderingen av hvert kriterium vil ikke være den øvre grensen av et slikt intervall, men være «føre var, men realistisk». Det innebærer at usikkerheten for en gitt vurdering kan gå både oppover og nedover. Relevante avsnitt: 2.7 og 5.2.2.

Knyttet til disse endringene ønsker vi primært innspill på de følgende spørsmålene:

- 1) Er definisjonene og avgrensningene presise nok og formålstjenlige?
- 2) Er det innspill til det reviderte kriteriesettet, spesielt det nye B-kriteriet?
- 3) Kan naturtyper håndteres på en annen og bedre måte?
- 4) Dekker den planlagte synliggjøringen av regionale forskjeller informasjonsbehovet?
- 5) Kan usikkerheten håndteres eller synliggjøres på andre og bedre måter?

Vi tar gjerne også imot andre tilbakemeldinger.

Frist for tilbakemelding er 31. desember 2015.

Svar sendes til postmottak@artsdatabanken.no.

Vennlig hilsen

Ivar Myklebust
direktør

Lisbeth Gederaas
Seniorrådgiver

ARTSDATABANKEN

Adresseliste:

Nærings- og fiskeridepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Samferdselsdepartementet
Fiskeridirektoratet
Mattilsynet
Statens landbruksforvaltning
Miljødirektoratet
Norges vassdrags- og energidirektorat
Statens vegvesen
Jernbanelivet
Avinor
Forsvarsbygg
Norges Skogeierforbund
WWF
SABIMA
Naturvernforbundet
Norges Bondelag
Norsk Bonde- og Småbrukerlag
Norsk Gartnerforbund
FAGUS
E-plant Norge SA
NIBIO
Vitenskapskomiteen for mattrygghet
ArtDatabanken Sverige
Utvalgte fagekspertter